

בתי המשפט

**בבית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו
ע"מ 60807-09-24
כבית-משפט לעניינים מנהליים**

**בפני: כב' השופט אלכסנדר רון
תאריך: י' כסלו תשפ"ה, 11 דצמבר 2024**

**בעניין: יצחק יזרעאלי
ע"י ב"כ עו"ד שומר
העותר**

נ ג ד

1. עירית ירושלים

ע"י ב"כ עוה"ד סירוטה, יצחקי

2. מוריה חברה לפיתוח ירושלים בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד לבוב

3. רשות העתיקות

ע"י ב"כ עו"ד בהט

4. פקיד היערות הארצי

ע"י ב"כ עו"ד אהרון

5. הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים

ע"י ב"כ עוה"ד סירוטה, יצחקי

6. החברה להגנת הטבע

ע"י ב"כ עו"ד בן לוי

המשיבים

1. קרן ירושלים ירוקה, ע"ר

2. נעמי צור

ע"י ב"כ עו"ד גינוסר, מהמרכז לחינוך משפט קליני,
הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית

ידידת בית המשפט

חקיקה שאוזכרה:

חוק בתי משפט לענינים מינהליים, תש"ס-2000: סע' 5, 2
 תקנות התכנון והבניה (עבודה ושימוש הטעונים היתר), תשכ"ז-1967: סע' 1, 1(2), 2
 תקנות התכנון והבניה (עבודות ומבנים הפטורים מהיתר), תשע"ד-2014: סע' 2, 6
 חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965: סע' 145(א3), 145ג, 261(ד)
 חוק העתיקות, תשל"ח-1978

פסק דין

1. כללי

פסק דין בעתירה מנהלית שנועדה, כלשון כותרת העתירה, למתן הסעדים הבאים:-

- א. ליתן צו האוסר ביצוע עבודות כלשהן במגרש, בטרם השלמת ההליכים עפ"י חוק לתכנון המגרש.
- ב. ליתן צו עשה להסיר כל גידור מסביב למגרש.
- ג. לבטל כל החלטה ו/או אישור שנתנו ע"י מי מהמשיבות, ככל שנתנו, לביצוע עבודות כלשהן בשטח בטרם השלמת ההליכים עפ"י חוק לתכנון המגרש.
- ד. להורות למשיבות 1, 4 ו/או 5 לפעול מכח סמכויותיהם עפ"י חוק בכדי למנוע ביצוען של עבודות כלשהן במגרש, בטרם השלמת ההליכים עפ"י חוק לתכנון המגרש.

הרקע להליך זה, על פי סעיף 3 לכתב העתירה, הוא כדלקמן:-

עתירה זו עניינה בפרויקט רחב מימדים של קרית חינוך ובה כ-10 מוסדות חינוך, אותו מנסה העירייה לקדם במגרש מזה כ-5 שנים (להלן: "הפרויקט"). דא עקא, במקום לפעול עפ"י הוראות החוק הרלבנטיות, לאשר תכנית סטוטורית מפורטת שתסדיר את הפרויקט ולהנפיק היתרי בניה כחוק לביצוע הפרויקט, כולו או חלקו, פועלת העירייה במשך שנים באופן בלתי חוקי, במטרה לקדם את ביצוע הפרויקט בלא בסיס תכנוני חוקי, תוך נסיון ליצור עובדות בשטח, לרבות על מנת לשמוט את הקרקע תחת טענות העותר ויתר המתנגדים לפרויקט, הפועלים לאורך כל השנים לממש את זכויותיהם החוקיות ולהתנגד להקמת הפרויקט. העירייה בוחרת פעם אחר פעם שלא להתמודד עם טענותיהם המגוונות, המהותיות וכבדות המשקל של העותר ושל מתנגדים אחרים לפרויקט, אלא לנסות ולעקוף את הוראות החוק בנדון וליצור עובדות בשטח. הכל כפי שיפורט בכתב עתירה זה. דרך הפעולה בה נוקטת העירייה, בנדון לאחרונה [מאז ה-16/9/24] היא לבצע עבודות "חישוף" רחבות היקף במגרש ע"י כלים הנדסיים כבדים והרסניים [דחפורים], באמצעות מוריה ו/או רשות העתיקות, זאת ככל הנראה על מנת לרוקן מתוכן את טענות המתנגדים לפרויקט בדבר הערכיות הרבה של המגרש מבחינת החי והצומח המצויים בו – טענות המבוססות על סקר רחב היקף ומפורט שנערך ביחס למגרש ע"י החברה להגנת הטבע בחודש מאי 2023 (להלן: "סקר החברה להגנת הטבע") והקובע באופן חד משמעי כי "בהתאם לתוצאות הסקר, לא ייתכן כי באתר ערכי זה, תקודם כל תכנית בינוי. אנו ממליצים לדחות את התכנית על הסף ולמצוא חלופות הולמות עבור מוסדות החינוך המתוכננים באתר".

על פני הדברים, המשיבים המהותיים לעתירה זו הינם המשיבים 1 ו-5 (להלן: "המשיבים"). לפיכך, גם אם אתייחס בקליפת האגוז ליתר המשיבים, ברור על פני הדברים, שמצויים כל אלה בשולי ההליך.

2. עובדות שאינן במחלוקת

- א. ביחס לשטח הנדון, שגודלו 18 – 19 דונם, תקפה עוד משנת 1987 תכנית מתאר 3325 המייעדת את השטח לבנייה למבני ציבור. המשיבים מייעדים את האזור בעיקר למוסדות חינוך.
- ב. הליכים תכנוניים לקידום תכנית מפורטת, טרם נסתיימו. התנגדויות רבות הוגשו וטרם הוכרעו. לטענת העותר, גם מכיוונו הוגשו התנגדויות רבות, ומכל מקום, היתרי בניה ביחס לשטח, עדיין אינם קיימים.
- ג. ליבת טענת העותר הינה, שקיימים בשטח ערכי טבע רבים שיירדו לטמיון, ככל שלא יינתן הסעד המבוקש. בפניי, כנספח א' לעתירה, סקר תשתיות טבעיות המבסס את הדברים, בבית המשפט התאפשר צירופה של החברה להגנת הטבע שנציגה פירט את העושר האקולוגי במקום ואת ערכו הרב, ואף התייצבה כידידת בית המשפט הגב' נעמי צור, לשעבר סגנית ראש עיריית ירושלים, שתרמה מניסיונה והרחיבה רבות בנושא. וחשוב לא פחות, שמנגד, לא נטען על ידי מי מהמשיבים ההיפך. משכך אקבע כממצא עובדתי רלוונטי לצורך דיון זה, שנכון לקבל שאכן על הפרק שטח שיש בו ערכי טבע רבים, והוא גם בעל ערך ממשי במישור האקולוגי.
- ד. עובר להגשת העתירה, השטח גודר על ידי המשיבה 1, ואף הוחל בעבודות חישוב.

3. המחלוקות העיקריות

המחלוקת המהותית העיקרית עניינה בשאלה, מה רשאים המשיבים לבצע בשטח, אם בכלל, כאשר מן הצד האחד תכנית המתאר הנ"ל – בתקפה; אך מן הצד האחר, לא הסתיימו ההליכים התכנוניים הבאים בהחלטות סופיות (התנגדויות, טרם נדונו, היתר טרם ניתן, ופורטו אף טענות נלוות). לצד מחלוקת מהותית זו, על הפרק אף מחלוקות הנוגעות לסמכות בית המשפט, בשים לב לשאלה, האם ניתן לראות

את המשיבים כמי שנתנו החלטה שאותה ניתן לתקוף בבית משפט זה. לצד טענה זאת פורטו גם טענות נלוות מהמישור המנהלי כגון טענה לאי מיצוי הליכים ועוד.

מעבר לכך ארחיב בפסקאות נפרדות שתיוחזנה לכל אחת מהמחלוקות העיקריות שתידון לגופה.

4. סמכות בית המשפט ולשאלת מיצוי ההליכים

א. אין חולקין שלא ניתנה על ידי המשיבים החלטה כלשהי כמענה פניית העותר, מצב דברים שהיווה בסיס לדיון בשאלה האם בכלל על הפרק עתירה שמתיישבת עם [סעיף 5 לחוק בתי המשפט לעניינים מנהליים](#).

ב. לטענת ב"כ העותר – "אין לנו החלטה בכתב, זה ברור, אבל כשהרשות פועלת או כשיש החלטות בכתב שהן לא מפורסמות... אני חושב שאם הפעולה כפי שמתואר בסעיף 10, מהנדס העיר התיימר לקבל אותה מתוך סמכות חוקית... זו החלטה שהתקבלה מכוח סמכויות מנהליות... קודם כל כפי שציינתי, בענייננו חד משמעית יש פה החלטה..." (עמ' 2 שורות 3 - 9 לפרוטוקול הדיון).

ג. השאלה אם ניתן ללמוד מהתנהלות בפועל של רשות על כך שניתנה החלטה העשויה להוות בסיס לעתירה מנהלית, מוכרת, והיא תלויה נסיבות (ראה, למשל, [עת"מ \(ת"א\) 27704-12-13 גברונסקי ואח' נ' עיריית תל אביב](#) (24.12.2014); [עת"מ \(חיפה\) 70025-11-16 מרב](#) – מזון כל בע"מ נ' עיריית קרית ביאליק (26.1.2017); [עת"מ \(ת"א\) 24962-09-16 בית כנסת נחלת אבות נ' עיריית תל אביב](#) (3.8.2017)). ואולם, לאחר שניתנה הדעת הגעתי לכלל מסקנה לפיה, מן הטעם הבא, אהיה נכון לאשר, שנתונה הסמכות לבית המשפט להליך זה. העותר, לא פנה לבית המשפט אך ורק לאחר שצפה בהתפתחויות בשטח. מזה למעלה מארבע שנים פונה העותר, וחוזר ופונה, לרבות

בהתנגדויות להיתרים ועוד, ועד עתה לא נענה. ומאחר ולא נענה, ממילא לא ניתן להצביע על החלטה שהתקבלה במענה לפנייתו, ושניתן לתוקפה, אך לא נבע מצב דברים זה מהעותר אלא מכשלי המשיבים. ומן הכלל אל הפרט, בפני כנספח ג' לעתירה, התנגדות העותר ואח' לבקשה להיתר בהקשרים הרלבנטיים שהוגשה ביום 7.4.2020. עוד בפני כנספח ה' שתי הודעות דוא"ל מצד ב"כ העותר לעירייה מהימים 7 – 8 לנובמבר 2021. גם אלה לא נענו. נספח ח' לעתירה עניינו בהתנגדות העותר מיום 13.11.23 ונספח ט' הינו מכתב נוסף בהקשרים רלבנטיים מיום 9.2.2021. נספחים י' ו-י"א הינם מכתבי דוא"ל נוספים מחודש יולי 2024, פחות מחודשיים לפני שהוגשה העתירה. ומנגד, אין בפניי תשובה כלשהי מטעם המשיבים למי מבין פניות אלה, ואף ההתנגדויות טרם נדונו. אף בכתב התשובה לא צרפו המשיבים תגובה כלשהי. משכך מצב הדברים, אין הדעת נותנת שתידחה העתירה בשל כך שמקפידים המשיבים להימנע מלהגיב וליתן כל החלטה, ודי שאזכיר שגם אי מתן החלטה של רשות עשויה להוות עילה על פי [סעיף 2](#) לחוק. העובדה שפנה העותר פעם אחר פעם, גם אם לא נענה, אף מסירה מסדר היום כל טענה אפשרית לאי מיצוי הליכים.

5. ביצוע העבודות ללא היתר – הטענה המהותית שבמוקד הדיון

א. לטענת ב"כ העותר, מנוגדת העבודה שהוחל בה בשטח [לתקנות התכנון והבניה \(עבודה ושימוש הטעונים היתר\)](#) (להלן – "התקנות המחייבות"), כמו גם [לתקנות התכנון והבניה \(עבודות ומבנים הפטורים מהיתר\)](#) (להלן – "תקנות הפטור"). זאת, בפרט, נוכח הדגש המושם בתקנות על קיומם של תכנית מפורטת והיתר בניה, ובשים לב לכך שכאמור, לעת הזאת, אין בנמצא – לא תכנית מפורטת ולא היתר בניה. וכך נקבע [בסעיף 1](#) של התקנות המחייבות:

1. אלה העבודות בקרקע ובבניין והשימושים בהן הטעונים היתר לפי פרק ה' לחוק כדי להבטיח ביצוע כל תכנית:

(1) (...);

(2) כל חציבה, חפירה, כרייה או מילוי המשנים את פני הקרקע, יציבותה או בטיחותה למעט –

(א) (...);

(ב) עבודה הנעשית בידי גוף המנוי [בסעיף 261\(ד\)](#) לחוק ולפי תכנית מפורטת מאושרת, ובלבד שהעבודות נעשות על פי תכנית פיתוח שאישר מהנדס הוועדה המקומית, הכוללת הוראות בדבר גובה פני הקרקע, ביצוע עבודות החפירה, המילוי או היישור, לפי העניין;

(ג-יד) (...).".

ב. צידו השני של אותו מטבע מופיע [בסעיף 2](#) לתקנות הפטור, וברור שנועדו תקנות אלה לקביעת החריגים לנורמה המחייבת שבתקנות המחייבות. נכתב שם כדלקמן:

2. סוגי בניינים, עבודות ושימושים המפורטים בתקנות אלה פטורים מהיתר ובלבד שהתקיימו בהם, נוסף על האמור [בסעיף 145ג](#) לחוק, כל אלה:

(1 - 3) (...);

(4) הם מתאימים לתכניות ולהנחיות המרחביות החלות במקום, ואם ניתן היתר הקובע הוראות לגבי הקמתם, הם תואמים את הוראותיו;

(5 - 7) (...).".

ג. ועתה, צא ולמד: תכנית מפורטת ו/או היתר הינם תנאים לביצוען של העבודות שפורטו [בסעיף 21\(2\)](#) לתקנות המחייבות. אכן, סעיף זה אינו מתייחס במפורש לעבודה שאותה בחרו כל הצדדים לאפיין כ"עבודת חישוף". ואולם, לטעמי, כוונת מחוקק המשנה בסעיף זה ברורה. זאת, נוכח החלופה שבסעיף זה, לפיה יוטל החיוב על כל אחת מהעבודות מבין אלה שפורטו – "... המשנים את פני הקרקע". ספק אם בנסיבות אלה נדרשת פרשנות מרחיבה, ואם בכלל אז רק במעט, וזאת נוכח תמונת המצב העולה מדברי כל הצדדים,

לפיה יש במלאכה שחפצים המשיבים לעשות כדי לשנות את פני הקרקע: וכי חישוף קרקע שיש עליה צמחיה רבה ובכללה אף עצים לא מעטים, אינה משנה את פני הקרקע?! אם בכך לא סגי, כתב התשובה של המשיבים אף מבהיר את הצורך בהסרת הצמחיה, ונובע צורך זה מדרישת רשות העתיקות כדי שיתאפשר לה לבצע את בדיקותיה קודם שיישקל השלב התכנוני הבא, שכאמור, טרם בוצע (ראו, בין היתר, בסעיפים 23 – 28 לכתב התשובה). לא נעלם מעיניי האמור בסעיף 10 לכתב התשובה העומד בניגוד לאמור לעיל, ולפיו, כלשון ב"כ – "כפי שיפורט להלן, בשלב זה לא מבוצעות במגרש עבודות הדורשות בניה אלא אך עבודות חישוף צמחיה וגידור שהינן בסמכות מהנדס עיר שנתן אישורו לבצען ואף במסגרת אישור תיאום תשתיות. ויודגש כי בשלב זה, הבדיקה לצורך קביעת תנאי רשות העתיקות, מתקיימת רק על פני הקרקע ללא חפירה ו/או עקירת עצים וככל שימצא כי לצורך קביעת התנאים יש לעשות עבודות הדורשות חפירות ו/או עקירת עצים תפעלנה המשיבות לביצוע עבודות אלה כנדרש על פי דין". ברם, נוכח תפיסתי דלעיל ביחס לפרשנות הנכונה המתבקשת [לסעיף 2](#) לתקנות המחייבות, דין טענה זו לדחייה.

7. חריג יחיד לכך עניינו בגידור השטח – פעולה שהותרה במפורש [בסעיף 6](#) לתקנות הפטור, ובנקודה זו אוסיף משלי, שלהערכתי נזקו של הגידור מוגבל עשרת מונים מחישוף כללי של השטח, וככל שישתבר שיש להסיר גידור זה, על הפרק פעולה הפיכה שלא תגרום לטבע במקום אותם נזקים מהם חושש העותר. ביחס לגידור, יצוין כבר עתה, שתידחה העתירה.

ה. אשר לטענת המשיבים שנדרשו הם לפעולות הנדונות בעקבות בקשת רשות העתיקות, ומכח [סעיף 145\(א3\) לחוק התכנון והבניה](#). הבעייתיות בממשק בין חוק התכנון לבין [חוק העתיקות](#) מוכרת, ובחיי המעשה יש לה ביטוי במספר נקודות. הפרקטיקה אף יצרה לכך מספר פתרונות. ואולם, בנסיבותיו של הליך זה, הטענה מוקדמת ואינה במקומה. ואסביר.

רק לאחר דיון מלא בהתנגדויות, ולאחר שהן נדונו ונדחו, מגיעים לשלב האחרון שמצוין בסעיף זה – קליטת בקשה להיתר, כשתנאי לכך, על פי סעיף זה, אישור רשות העתיקות. אלא, שההתנגדויות טרם נדונו, ומאשרים זאת המשיבים במפורש בסעיף 20 לתשובתם. שלא לדבר על כך, שעל פי סעיף 10 לתקנון תכנית 3325, נדרשת הפקדת תכנית מפורטת שתכלול בינוי, ואנחנו עוד רחוקים גם משם. ולמרות זאת, אצה למשיבים הדרך, ולפני שנדונו ההתנגדויות כבר נחפזו הם לרשות העתיקות, ומצאו בבקשתה אמתלה לביצוע עבודות הטעונות היתר, כשלא יכול כלל להינתן היתר, בלי קשר לנושא העתיקות, כי ההתנגדויות עוד לא נדונו, ותכנית מפורטת - אין. בתשובתם, מודים המשיבים בפה מלא שביקשו לקצר את הדרך, ולא נועד מבחינתם המהלך האחרון שקומם את העותר אלא לנסות ולהחיש את ההליך המתמשך:-

"בכדי לצמצם את לוח הזמנים הארוך ממילא, במקביל להליכי הרישוי והתכנון, פנה מהנדס העיר אל רשות העתיקות בבקשה לתיאום מוקדם לקבלת אישורה לבניה המבוקשת בהיתרי הבניה המצומצמים הנ"ל ואף לקבלת אישורה לתכנון המוצע של קריית החינוך העתידי. לפיכך, בימים אלו, נערכת בתחום שטח המגרש בחינה של הקרקע/חשיפת הקרקע על ידי העירייה באמצעות המשיבה 2 ובהנחיית רשות העתיקות לצורך בירור תנאים מוקדמים להליכי תכנון ורישוי. בחינה זו בסופו של יום תסייע לרשות העתיקות לקבוע מהם התנאים לבניה במגרש, תנאים אשר רק לאחר קבלתם ניתן יהיה לאשר את הבקשות להיתר ולקדם את התכנון במגרש" (סעיף 9 לתשובה).

ברם, גם אם את הרצון לצמצם את לוח הזמנים ניתן להבין, באשר מדרכם של הליכי תכנון, שעשויים הם להימשך רבות, על הפרק ניסיון לקצר את הדרך בהרי ירושלים, אך במתאר שאינו מתיישב עם דרך הילוכו של הדין.

1. לטענת המשיבים בסעיף 7 לתשובתם, מבקש העותר למעשה להביא לכך שתתקבלנה התנגדויותיו למרות שאלה טרם נדונו. ברם, לא זו בלבד, שאין טענה זו מדויקת, היה בה אף כדי להותיר עלי תחושת אי נוחות, בשל כך שיש בה כדי לשרבב לטענותיו, כביכול, את מה שמעולם לא ביקש: לא ביקש הוא דבר מלבד הקפאת המצב עד הדיון בהתנגדויות שהוגשו, ומעולם לא ביקש בגדרו של ההליך שבפני, שתתקבלנה התנגדויותיו. וכל זאת, בידענו שהיו אלה המשיבים שגררו עד עתה רגליים בדיון בהתנגדויות אלה. טוב היה, אפוא, לטענה זו שלא נטענה, משנטענה, והעלאת הטענה אף תומכת בהערכתי את הבעייתיות שבהתנהלות המשיבים.

2. אשר לפסיקה שצוינה בכתב התשובה. רובה ככולה - פסיקה מחוזית, שניתנה בנסיבות שאינן דומות בדבר לענייננו. העיקרי שמצוין בתשובה זו הינו פסק הדין שניתן בעת"מ [\(י-ם\) 8938/08 סלים סיאם נ' עיריית ירושלים \(7.0.09\)](#). הדגש המושם בו הוא על עבודות ביוב, חשמל ותאורה שנדרש לבצען במהירות, ועל דרכים. אין בו דבר וחצי דבר הנוגע לחישוף חלקה שלמה תוך עקירת כל העצים והצמחיה. בתוך כך אך אציין את נספח י"ד לעתירה, הנחיות פקיד היערות לעבודה בקרבת עצים, ודי בכך שאקבל שיש בעבודות כדי לסכן עצים כדי להצדיק את קבלת העתירה. שלא לדבר על כך, שעולה מפסק הדין, שנערך הדיון כששלב הדיון בהתנגדויות כבר נגמר מזמן. ושלא כבפרשתנו.

ח. ובתמצית, לצורך שלמות הדיון בלבד, ביחס לשאר בעלי הדין:

1. אשר למשיבה 2 – זו החברה המבצעת ולא מצאתי להרחיב בעניינה.
2. אשר למשיבים 3 - 4 – גם מקומם בהליך, בשולי שוליו של הדיון, ולמעשה לא מופנית כלל העתירה כלפיהם.

3. אשר למשיבה 6, שצורפה באישור בית המשפט, החברה להגנת הטבע, מצדדת היא באופן מוחלט בעותר, ויוער כבר עתה, שעצם העובדה שבעל דין זה נוקט בעמדה כה ברורה, היא עובדה שנכון לייחס לה את המשקל ההולם בהליך זה, לפחות לצורך חיזוק הקביעה שיש בעבודות כדי לפגוע בטבע.

4. ולבסוף, ביחס לידידת בית המשפט, תקף כל האמור ביחס לחברה להגנת הטבע גם כלפיה.

6. ולאחר כל זאת, לתמונה הכללית שנגד עיני בית המשפט

א. עקרון בסיסי [בחוק התכנון והבניה](#) הוא, שכדי לבצע עבודות, אין די בתכנית מתאר מחוזית, ונדרשת תכנית מפורטת, ולאחריה היתרים. זהו כל עניינה של עתירה זו, וכל היתר אינו אלא דיון פרטני בנסיבותיהן של העבודות הנדונות, הא, ותו לאו, ואידך, זיל גמור. ולא רק זו, אלא אף זו - לא היתה זו אחרת, מאשר ב"כ המשיבים, שהצהירה בהגינותה במהלך הדיון, כי – "עיריית ירושלים פועלת פה בכובעה של בעלים בקרקע שהיא חשובה לה" (עמ' 5 שורות 16-17 לפרוטוקול הדיון). אך ספק רב מאד בידי, אם לנקוט לשון המעטה, האם נכונים היו המשיבים לעבור לסדר היום, אילו בעלים אחרים כלשהם היו פונים לבצע עבודות ללא היתר בניה, אפילו היתה בנמצא באותן נסיבות תב"ע תקפה רלוונטית. ואם על בעלים אחרים נאסר מכח החוק "לרדת לקרקע", מדוע שתסבור בנסיבות אלה העיריה, שלה, הדבר מותר!?

ב. אכן, קיומה של תכנית בניין עיר המייעדת את השטח למבני ציבור, הינה עובדה חצובה בסלע (תרתי משמע), ויתכן שגם אם דין עתירה זאת, בנסיבות בהן הוגשה, הוא, שתתקבל, ייתכן, שלאחר מיצוי ההליכים התכנוניים הנדרשים, אלה שעד עתה לא נסתיימו, לסופו של יום, עלול גורל שכיות הטבע בשטח זה להיגזר. ואולם, לעת הזאת,

הדין לצדו של העותר. מכל מקום, את השלבים הבאים, אותיר במידת הצורך לימים אחרים ולהליכים אחרים.

ג. לאחר כל זאת, נכון לייחס משקל גם לטענת העותר לצד כל אלה שביקשו לצדד בטענותיו, שככל שיתאפשר למשיבים להוציא לפועל את תכניתם, בדגש על חשיפת השטח, ייגרם במקום נזק בלתי הפיך. ודומה, בהגינותם, מודעים גם המשיבים לכך שככל שתצא תכניתם אל הפועל, כבר ייקבעו בשטח עובדות שלא ניתן לשנותן. אף לצורך בנקיטת זהירות מונעת, כפי שכונה הדבר במהלך הדיון על ידי חלק מבעלי הדין, יש הצדקה.

7. סוף דבר

פסקת הסעדים בעתירה נוסחה במתכונת המקובלת לסעדים מניעתיים בהליכים אזרחיים, ולא להליכים מנהליים. על יסוד האמור ייפסק בזה, שהחלטת המשיבים לבצע במגרש עבודות כלשהן בטרם השלמת מלוא הליכי התכנון על פי החוק, נגועה באי חוקיות, ואין להוסיף ולקדמה. זאת, בהחרגה של הגדר שאין מניעה שתישאר במקומה, וכאמור לעיל.

8. הוצאות הדיון בסך 25,000 ש"ח על המשיבים 1 ו-5.

ניתן היום, י' כסלו תשפ"ה, 11 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.

אלכסנדר רון 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)